

Stram hvid funkis på Østerbro

Det historiske kvarter omkring Rosenvængets Allé på Østerbro har fået et flot modspil med et hvidt bylandskab, boligejendommen Den Franske Have

*Tekst: Pia Thomsen
Fotos: Tom Jersø*

Den Franske Have omfatter i alt seks bygninger, der former sig som et C på grunden. Oprindeligt var tanken at danne en lukket bygningsstruktur ud mod Rosenvængets Allé og Saabyesvej og dermed afslutte Holsteinsgadekarréen, men White arkitekter A/S med arkitekt Martin Münter som sagsarkitekt gik i deres videreudvikling af den oprindelige idé et skridt videre ved at opløse strukturen og etablere seks bygningskroppe i varierende højder og størrelser.

- Man har bibeholdt en karéstruktur, der er blevet opløst i selvstændige bygninger, og der er ikke to bygninger, der er fuldkommen ens. Tanken har været at tilføje de enkelte bygninger et individuelt præg, og samtidig fastholde helheden i det arkitektoniske udtryk i form af farveholdning med bl.a. hvidpudsede facader som et

gennemgående element, fortæller Martin Münter.

I dialog med omgivelser

På afstand danner boligejendommen både en lethed og en klar helhed, og på nært hold brydes helheden op af mindre forskydninger i skalaen, der får bygningerne til at lægge sig op ad omgivelsernes bygningshøjder. De tre blokke, der vender ud mod villaområdet, er således lavere end de bygninger, der støder op mod de fire- og seksetages, ældre boligblokke bagved. På den måde er Den Franske Have i dialog med omgivelserne, imens bygningen stilmæssigt trækker i helt andre retninger. Formmæssigt set kobler byggeriet 1930'ernes funktionalisme med nutidens krav om komfort, lys og plads.

Hvidt er eksklusivitet

De lange forløb af rene, hvidpudsede murflader og den stramme funktionalistiske stil kaster linjer

tilbage til Arne Jacobsens Bellavista-lejligheder fra 1934. Murene i beton har fået et kraftigt isoleringslag med StoTherm Minerals fra Sto Danmark A/S – et isolerende facadesystem, der er modstandsdygtigt over for mekanisk og hydrotermisk belastning. Løsningen giver en diffusionsåben overflade, der leder damp og fugt

Hjørnepejs fra Living Flames og mulighed for at trække naturen ind i stuen ved at åbne foldedøren til altanen helt op.

funkis - populær betegnelse for funktionalisme. Også om de traditionelt (murstens)byggede huse med stilræk efter funktionalisme, som var præget af kubistiske former, flade tage, rundede hjørner og glatte, ofte hvidpudsede facader, men som ikke nødvendigvis gjorde brug af de moderne funktionalistiske beton- og stålkonstruktionsteknikker.

funktionalisme - stilretning inden for arkitektur og brugskunst. Opstod efter 1. Verdenskrig som reaktion på det overpyntede og den funktionsløse byggestil, som dominerede i begyndelsen af århundredet. Funktionalismen havde i Danmark bl.a. stor indflydelse på arkitekt Arne Jacobsen og designer Poul Kjærholm.

De tre bygninger ud mod gaden er lavere end de bagerste – med respekt for det gamle villakvarter overfor. Murene i beton har fået et kraftigt isoleringslag med StoTherm Minerals fra Sto Danmark A/S.

med den hvide farve. Og de hvide flader er ikke mere krævende at vedligeholde end enhver anden farve i en lys farveskala i en storby med trafikos, fortæller Lars Friis.

Hvidt går igen

Hvid signalerer, som altid, eksklusivitet og overskud. Og det stemmer med kodeordene for Den Franske Have, fra de øverste penthouselejligheder på 2. og 3. sal med tagterrasser, hvoraf enkelte er på 100 kvm, og helt ned under jorden til det store parkeringsareal under bebyggelsen, hvor der også er rigelig plads til at slå ud med armene. Der er højt til loftet i bogstavelig forstand. Nedkørslen til parkeringskælderen foregår via en rampe fra Saabyesvej, diskret placeret og med tiden beklædt med beplantning. Der er i det hele taget en forståelse for betydningen af

ud af bygningen, og som isolerer bygningerne udvendigt. Lars Friis fra Carlo Lorentzen Isolering A/S fortæller om processen:

- Facadepudsningen foregår i flere tempi. Efter at have rettet betonfacaderne op, er de klar til det isolerende lag. Herefter påfører vi første lag puds, der tørrer i 7-10 dage, og til sidst slutpuds vi

BYGGEFAKTA

Den Franske Have, København

Bygherre:	Rosenvængets Allé ApS v. Ejendoms-selskabet Tretorn
Totalentreprenør:	AREAS Aalborg Erhvervsbyg A/S
Arkitekt:	White arkitekter A/S
Rådg. ingeniør:	Jørgen Wessberg Rådgivende Ingeniører A/S
Havearkitekt:	Landskab og Rum ApS
Areal:	4.104 kvm, ekskl. 2.338 kvm kælder
Byggesum:	83 mio. kr.

god plads, når det gælder boligens trafikknudepunkter. I lejlighederne har entré-arealerne en god bredde og er fornemt understøttet af en hel væg med indbyggede skabe.

Den hvide farve går igen i interiøret. Lejlighederne er udstyrede med et Svane-køkken i modellen Unik, der er grebsløs, og der har været en række valgmuligheder, så korpuser er i hvid højglans, men også mat og finér. Der har også været en række valgmuligheder når det gælder bordplader – lige fra massiv ask og teaktræ fra Svane til Kumas granit og graphalit: Et støbt materiale, der er lavet af en blanding af naturlige mineraler og kunststof.

Komplet Miele-løsning

Valgmulighederne har også været samme enkle stil som byggeriet med hvide, blanke overflader uden greb til hårde hvidevarer fra Miele A/S.

- Valget af Miele-produkter stadfæster, at der er tale om et eksklusivt byggeri. Både i forhold til design, driftssikkerhed og service har Miele et stærkt brand. Rent strategisk er vi glade for at være leverandør af hårde hvidevarer i et byggeri af denne type, fordi vi her får slået fast, hvad Miele kan gøre

for projektmarkedet, siger Lars Thestrup, Account Manager inden for projektsalg.

Miele-løsningen har været omfattende med mikrobølgeovne, ovne og kogeplader i glaskeramik eller induktion efter tilvalg – desuden en indbygget kaffemaskine, der selv maler kaffebønnerne. Opvaskemaskinen er en ekstra høj type med plads til hele 14 kuverter og samtidig særdeles lydsvag med blot 44 dB. Til de mindre lejligheder er der anvendt en kombineret vaskemaskine/tumbler, mens de større lejligheder er udstyret med vaskemaskine og en kondensstørretumbler i søjle.

Bag om projektet

- Der er en masse historie her i området, fra Johanne Luise Heiberg, der boede her, til H.C. Andersen, der spadserede i gaderne, fortæller Claus Jørgensen, arkitekt hos White arkitekter A/S.

- Det historiske er en vigtig del af bydelens selvforståelse, så derfor skrinlagde vi de oprindelige planer om at opføre omkring 100 lejligheder. Det ville medføre en helt anden bygningshøjde end den skala, som kendetegner området generelt. Efterhånden som vi fik en forståelse af området herude, har vi lagt vægt på en opløst bygningsstruktur og værdien af grønne arealer, der omkranser byggeriet.

Forarbejdet fra bygherres og fra White arkitekters side viste sig at være en kompleks proces med mange aktører, holdninger og lovmæssige forhold at tage hensyn til. Projektet resulterede bl.a. i en ny lokalplan for området, og arkitekter og bygherre indgik i et langvarigt og tæt samarbejde med Københavns Kommune og beboerne i området. I en længere periode var der møde på tegnestuen hver tirsdag med beboerforeningerne og repræsentanter fra planafdelingen i Københavns Kommune til langt ud på aftenen. Også medie-

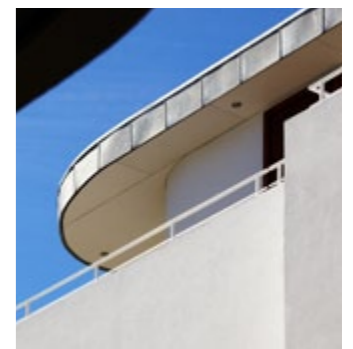

Svane har leveret køkkenløsningen, hvor der har været en del tilvalgsmuligheder – det gælder også den omfattende Miele-løsning med bl.a. kogeplader i glaskeramik eller induktion.

mæssigt var der opmærksomhed over for projektet i den første indledende fase, især Jyllands-Posten og TV2/Lorry fulgte udviklingen.

- Vi havde tanker og visioner, mens de forskellige interessenter udviklede sig til at blive en del af projektet, siger Claus Jørgensen og fortsætter:

- I starten mødte vi en del modstand, men det udviklede sig til at blive et forbilledligt samarbejde

Kanter og bløde buer går flot i spænd. Taget i zink er beklædt med tagpap.

sto

Sto Danmark A/S

Tlf. 70 27 01 43 • www.stodanmark.dk

Carlo Lorentzen Isolering a/s

Hulmursisolering, Loftisolering
Udvendig facadeisolering

Tlf. 72 22 81 20 | ila@cl-isolering.dk

Arkitekturrådgivning på Den Franske Have, Østerbro

White arkitekter er i dag Skandinaviens største arkitektvirksomhed og Europas femte største. Vi arbejder med opgaver såvel i hele Skandinavien som internationalt. Vi beskæftiger omkring 520 medarbejdere fordelt på 8 afdelinger i Sverige og 2 i Danmark - København og Næstved.

**Together
Towards
Tomorrow**

www.white.dk

white

Tagterrasser i den store skala, der følger bygningen rundt om et hjørne.

► med beboerne herude og med Københavns Kommune.

Sammenhæng og variation

Når man ankommer til bebyggelsen, danner Den Franske Have en helhed af lange, hvide murflader i tæt kontakt med de gamle træer i gårdhaveområdet og den kommende beplantning. At trække variationer ind i byggeriet har været afgørende, fortæller Martin Münter:

- Nogle altaner er kantede, andre afrundede. De forskelle er vigtige, fordi byggeriet i øvrigt har så enkelt et udtryk og er opført med et begrænset udvalg af materialer.

Boligerne kan udefra set forekomme ens, men rumfordelingen i lejlighederne varierer i høj grad. Der er tagboliger i to etager på 109-116 kvm, med tagterrasser på 70 kvm, og der er mindre lejligheder for to personer på omkring 70 kvm. I parkeringskælderen, hvor der er plads til 41 biler, står der både børne- og voksencykler og vidner om en aldersmæssig bredde i beboersammensætningen.

Bygningerne er overvejende opført som elementbyggeri og i et begrænset omfang som stedsstøbt beton. Alle arbejder såvel som den overordnede byggestyring er varetaget af AREAS Aalborg Erhvervsbyg A/S med Jørgen Wessberg Rådgivende Ingeniører A/S på ingeniørarbejdet. Trapper er også i beton med lys terrazzo i grå farvetoner, der matcher de hvide vægge. Vinduer og døre derimod er i en hård teaktræsart, jatoba, der giver varme og modspil til det hvide i kraft af træets mørkebrune lød og dets levende overfladestrukturer.

Runde vinduer giver lys i opgangsarealerne og er placeret med mindre forskydninger som bobler i en nedadgående linje centralt i facaderne. Man genkender

detaljen fra ældre ejendomme. På linje med vinduer og døre kaster det et klædeligt element af menneskelighed ind i den ellers så stramme struktur.

Haven ind i boligen - og udenfor

Fornemmelsen af villa, have og privathed - midt i storbyen - er det i høj grad lykkedes arkitekterne at få frem. For det første skyldes det byggeriets begrænsede højde, men det hænger også sammen med, at man - med tiden - kan få det grønne miljø lige ind i stuen ved at slå foldedørene til altanerne helt op. Det er en effektiv rumforlængende effekt, der udjævner grænserne mellem ude og inde.

- Et vigtigt udgangspunkt for vores vision var Det Franske Institut, der tidligere lå på grunden. Det var en meget stor villa. Villaens skala og rum ville vi gerne tilnærme os, samtidig med at vi havde til opgave at sørge for en holdbarhed i projektets økonomi med hensyn til antallet af lejligheder, fortæller Claus Jørgensen fra White arkitekter.

Træk fra villahaven kendetegner området i stueplan. Små forha-ver hører til lejlighederne ud mod

Badeværelse med vaskemaskine og tørretumbler fra Miele A/S, bordplade i støbt granit fra Kuma og sanitet fra Ifö.

Entreen er centreret i bygningen, og de runde vinduer er i en god størrelse, så lyset kan komme ind. Vinduerne kan lukkes helt op.

vejen, og i den fælles gårdhave er det ikke fliser og affaldsstativer, der rammer blikket. Det er synet af gamle træer og nyplantede rododendronbede. Med tiden vokser der et tæppe af grønt bunddække op, og bøgehække ud mod vejen skal skærme området af. Fra landskabsarkitektens side har det været tanken at holde fast i det oprindelige haverum. Så mange af de eksisterende træer som muligt er bevaret, og nye store træer er plantet. Den oprindelige vandfontæne er under restaurering og bliver genetableret. Man får indtryk af et åbent og rummeligt areal, der knytter an til kvarterets omkringliggende villahaver.

Fremsynet pejsevarme

Fra de store linjer til de små er der tænkt på en høj standard, der logisk nok korresponderer med lejlighedernes prisniveau. Valget af gaspejse til lejlighederne understøtter den generelle linje om komfort og brugervenlige løsninger. Man trykker ganske enkelt på fjernbetjeningens tænd-knap, når man vil have ild i pejsen. Træet, der ligger i krydsformationer bag en lukket glasrude af keramisk glas, ligner virkelige træstammer, men det er et keramisk materiale. Ilden er derimod ægte.

Gaspejsen er en hjørneudgave, placeret i det åbne felt mellem stuen, spisestuen og køkken. Otto Nielsen, ejer af Living Flames, for-

tæller om udfordringen ved at tilpasse pejsen bygas2, som kendetegner gassystemet i København:

- Som udgangspunkt er vores pejse udviklet til naturgas. Derfor tog vi en spændende udfordring op, da vi blev kontaktet af bygherren, for spørgsmålet var, om vi kunne udvikle en løsning, der passede til bygas2.

Processen tog fart, og Living Flames blev klar til at få gaspejsen afprøvet og godkendt hos Dansk Gasteknisk Center. Pejserne afgiver varme, men den er i kategorien dekorative genstande og ikke en primær varmekilde.

Mellem kontrast og balance

Når beboerne træder ud på gaden fra pejsevarmen og møder beboerne fra kvarteret, kunne det være spændende at være en flue på væggen. Eller kunne det? Det er ikke sikkert, at der er meget drama at spore. Efter et kort stykke tid i Den Franske Have ophører fornemmelsen af at befinde sig i en markant stilsmæssig kontrast til omgivelserne. Udefra set er forskellene store. Men det føles ikke sådan.

Den Franske Have er ikke et byggeri i kamp med ældre, omkringliggende ejendomme og villaer, på kant med de historiske værdier. Man er - på moderne vis - en del af det klassiske bykvarter på Østerbro, en fredelig, grøn lomme i byen. ■

God smag

Med Miele's H 5000 generation får du de bedste forudsætninger for et perfekt madlavningsresultat - de næste 20 år.

Læs mere på www.miele.dk om de mange unikke muligheder med klimaprogram, ekstra stort ovnrum, trådløst stegetermometer, CleanSteel og meget mere...

Miele
ALTID BEDRE